

להצטרפות לרשימת תפוצה הוסיפו את המס' 02-6520002 לאנשי הקשר ושלחו 1.

הערה: מאמר זה הינו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א. לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי.

פרשת משפטים תשפ"א - סוד עבד עברי

ערב טוב, חיים טובים, שבוע טוב!

אנחנו בפרשת השבוע – פרשת משפטים תשפ"א.

ובפרשה הזו, מי שמתעמק בפרשה, יכול לזכות ללמוד הרבה מהתורה, כי יש הרבה סוגיות שיש בהם הרבה גופי תורה.

יש לנו איסור ללכת לערכאות של הגויים, לפנות לערכאות של הגויים. במקום זה יש את התורה הקדושה והמשפטים. כאן בפרשה לומדים הרבה מהמשפטים. המשפטים באים להסדיר את חי הפרט והכלל בעם ישראל, את חיי החברה, מה מותר לעשות מה אסור לעשות, מה קורה אם בן אדם מזיק לחברו, וכן הלאה. ויש גם כן את הדינים של אמה עבריה ועבד עברי ועוד נושאים עמוקים מאוד.

ובאמת, במשך הדורות, בני האדם המציאו כל מיני חוקים ומשפטים על פי השכל האנושי, ועל פי המוסר הטבעי האנושי. כל אומה ואומה, ויש דברים משותפים בין האומות עד כדי כך שהיום יש גם דין בינלאומי, יש דברים שמחייבים את כל מדינות העולם. יש גם בית דין בינלאומי. כל זה כמובן על פי ההבנה של בני האדם שהשתדלו להמציא חוקים והסדרים איך שבני אדם ומדינות יוכלו לחיות ביחד, ומה קורה אם מישהו פוגע בשני או בזכויות של השני.

האם הדברים האלו ריקים מתוכן? לא, הם לא ריקים מתוכן. יש שם ערכים, יש שם ניצוצות של אמת אבל זה לא תורה מהשמים. זה מה שבני אדם ראו לנכון.

לעם ישראל, "ממלכת כהנים וגוי קדוש" יש תורה מהשמים. וככל שהזמן עובר והעולם הופך יותר מודרני ויותר מקושר, מה שנקרא ה"כפר הגלובלי", ויותר טכנולוגי, יותר קשה להסביר למי שלא יודע תורה את החשיבות של, דווקא, הדינים והמשפטים של התורה, ולמה באופן עקרוני אנחנו צריכים לגשת אם יש לנו איזושהי בעיה לבית דין על פי תורה ולא לבית המשפט הרגיל, שנקרא על פי חכמים לגשת לערכאות.

אם יש סתירה, נניח בן אדם לא יכול להגן על עצמו על הקנין שלו או על עצמו, והוא חייב לפנות לבית משפט של המדינה, גם בארץ וגם בחו"ל אז הוא צריך היתר מבית הדין. הוא פונה לבית הדין, בית הדין אומר "טוב זה דברים שאנחנו לא דנים בהם בדור הזה, אז יש לך היתר ללכת ולהתגונן".

חכמי האמת, ביניהם גם רבי נחמן מברסלב הקדוש זי"ע כתבו על זה, דיברו על זה, כמה שחמור ללכת לערכאות. חכמים אמרו זה "מרים יד בתורת משה". רבי נחמן אמר שזה נותן כוח לכתב שלהם במקום הכתב שלנו. אז לא דבר של מה בכך. לפעמים אנשים בחיים המודרניים שוכחים.

עכשיו באמת, מה המוחין שיש בתוך היהודי? האם יש לו מוחין קדישין, מוחין של התורה או מוחין מודרניים? לפי זה הוא בוחר, לפי זה הוא מבין את המציאות.

אחת הסיבות שעם ישראל נצטווה כשעלינו לארץ עם יהושע בן נון, להחרים את העממים שהיו כאן, שבעת העממים, על מנת שלא נלמד מהם. שלא נלמד את המוחין שלהם ולא נלך בסוף חלילה לעבוד עבודה זרה כמוהם, שיהיו לנו למוקש.

היום, שכל העולם הוא כפר קטן אז המוחין מתערבבים, ובן אדם לא חי בתוך מערה או מבודד מהעולם. הוא צריך לעבוד, הוא צריך לתקשר עם הסביבה, וצריך לדעת מה להשיב, איך להסביר את החוקים והמשפטים, שלפעמים הם רחוקים מהמציאות שיצרו בני האדם במשך אלפי שנים.

למשל אחד ההישגים הגדולים של האנושות בעיני עצמה זה ביטול העבדות. ארה"ב ביטלה את העבדות. זה מאורע גדול, זכויות האדם, זכויות האזרח, לכל האנשים יש את אותם הזכויות, אין עבדים. האם למעשה אין עבדים? יש עבדים היום גם למעשה, באפריקה, במקומות נחשלים, אולי זה לא נקרא 'עבד' אבל מבחינת התכלס זה כמעט כמו עבד. יש להם עבודת דחק והם מתפרנסים בקושי ורודים בהם.

אז המציאות של אביון, ובן אדם שנכשל, ובן אדם שהוא חלש, למרות שהיו נסיונות לשנות את פני העולם כמו הקומוניזם והסוציאליזם, זה לא הצליח. כי האביון ממשיך להיות כי זו המציאות שבורא עולם ברא, שיש עשירים ויש עניים ויש בינוניים, ויש מדינות מצליחות ויש מדינות שפחות מצליחות.

אז כשאנחנו מגיעים לפרשת משפטים וקוראים את המשפטים, יש דברים שהם רחוקים מהמציאות. "עבד עברי", אבא שימכור את הבת שלו לאמה – אלה דברים לא מצויים. ברור שהם נוהגים רק ביובל, והיובל נוהג רק כשבית המקדש קיים. אז זה לא נוהג היום, אבל בעזרת ה', במהרה, יחזור בית המקדש והמשפטים והחוקים של התורה הם נצחיים.

הרבה נסיונות נעשו במשך הדורות על ידי כל מיני גורמים, גם מחוץ לעם ישראל גם בתוך עם ישראל, לשנות את התורה, והתורה לא משתנה. עם ישראל עם נצחי, עם ישראל עם סגולה, וה' לא מחליף את עם ישראל בעם אחר, לא מחליף את התורה בחוקים ומשפטים אחרים.

נכון שלעתיד לבוא אנחנו גם נבין את העומק של החוקים והמשפטים. היום אנחנו פחות מבינים, יש דברים שנראים לנו הגיוניים ויש דברים שנראים לבן אדם פחות הגיוניים. מקבלים אותם מתוך אמונה.

חכמי האמת, חכמי הקבלה, החסידות, הפנימיות, יש להם יותר הבנה, יותר טעמי מצוות, בעיקר מהאר"י הקדוש והלאה, כמובן גם בזוהר הקדוש, הרבה דברים התבררו על טעמי המצוות, ולכן יש מצווה גדולה ללמוד את הפנימיות, להפיץ את הפנימיות, כדי שהחוקים והמשפטים האלו שהם דברים ממשיים בחיים של הפשט יהיו מובנים גם מבחינה רוחנית פנימית. לא רק על ידי הפשט.

גם ההסברים שלפעמים חכמים נותנים למשהו על פי הפשט, לא תמיד זה מספק אותך: אתה האדם החכם המודרני, המפותח, עם הרבה חוש ביקורת – זה לא תמיד מספק.

וגם כשאנחנו מתעמקים בכתבי האריז"ל ובפנימיות, גם כן שמה לא תמיד הכל ברור ולא תמיד, מי שכבר זכה להבין בתורת הקבלה, לא תמיד הכל מספק. יש דברים שאתה מקבל גם כן מבחינת אמונה. לעתיד לבוא כל הדברים האלו יהיו ברורים. לעתיד לבוא זה בגאולה השלימה בע"ה, ה' יתברך יגלה את טעמי המצוות.

כרגע לא מגלים באמת את טעמי המצוות – מפני שאז לא תהיה כל כך בחירה, הבחירה תתבטל, הבן אדם יראה וידע למה כדאי לו לעשות את המצווה הזאת, ולמה לא כדאי לעשות את העבירה הזאת מעבר לציווי. ואבא שבשמים רוצה שאנחנו נקבל הכל באמונה, כמו שהיה במתן תורה שאמרנו "נעשה ונשמע" – כל מה שה' יתברך מצווה עלינו נעשה ונשמע.

וזו הדרגה האמיתית הכי חשובה והכי חזקה – לקבל את הכל באמונה ובאהבה ומיראה, ולדעת שאלו ציוויים של מלך מלכי המלכים הקב"ה, ומי זה בן אדם שירצה להבין, או שירצה לשנות או שירצה להמציא משהו אחר. אז זו הנקודה של הביטול כלפי אבא שבשמים ותורתו.

וזו דרגה שצריך לעבוד עליה. זו מלחמה. מי מפריע למלחמה הזאת? היצר הרע הפרטי והיצר הרע הכללי, שהוא משתמש בכל מה שיכול מתוך דברי העולם הזה, כדי להטעות את האנשים ולהוציא להם את החשק לשמור את החוקים והמשפטים של בורא עולם.

ובכל זאת, אם יש אפשרות להסביר קצת במושגים פשוטים, כמה מטעמי המצוות, מצווה גדולה אמרו חכמי האמת. ובאמת מרבינו הבעל שם טוב הקדוש והלאה זה התפשט מאוד. חכמי החסידות וחכמי הקבלה מסבירים בטוב טעם ודעת את פנימיות התורה, בדרגה כזאת שבני אדם יוכלו להבין שזה לא סתם דברים, אפילו אם זה משונה מהמציאות שלך עכשיו תדע לך זה נצחי, זה מהשמים, זה חי וקיים, זה יתחדש עוד מעט כשיתחדש העולם בעזרת ה' בקרוב, בגאולה השלימה.

אנחנו הקטנים גם כן ב"דרך עץ החיים" מנסים להביא את הדברים בשפה ברורה ופשוטה ועמוקה ולמעשה, כדי שהנשמות יוכלו להתחזק. ורציתי להתייחס לדוגמא באופן ספציפי לענין של ה"עבד העברי".

העבד העברי נמכר על ידי בית דין, נמכר למישהו שקונה אותו. ולמה הוא נמכר? זה יהודי רגיל כמוני כמודך! פשוט מה הוא עשה? הוא גנב! אסור לגנוב, נכון, אבל הוא גנב. לא רק שהוא גנב, כשמבקשים ממנו להחזיר את הגניבה, להחזיר את הכסף – אין לו כסף. אין לו כסף. אז בית הדין מכריז ומוכרים אותו כעבד. מוכרים אותו למישהו שיקנה אותו והוא יהיה העבד שלו.

אוהו! אבל עבד עברי זה אדון זה לא עבד: אם יש לו אשה וילדים, זה שקונה אותו צריך לפרנס את האשה והילדים שלו, לא דבר פשוט, הוא צריך לתת לו לאכול טוב ולישון טוב, לא פחות ממה שהוא דואג לעצמו, וצריך לכבד אותו. "מי שקונה עבד עברי – קונה אדון לעצמו". אל תשכח! הוא יהודי ואתה לא קונה אותו לכל החיים שלו. קונים אותו – שש שנים, אחר כך הוא יוצא לחופשי. כל זה על מנת שהוא יוכל להחזיר את הכסף שהוא חייב לאנשים שהוא גנב מהם. מובן?

אז לא לוקחים אותו לבית הסוהר. היום מה עושים? מישהו גנב, אז לוקחים אותו לבית הסוהר – יושב בבית הסוהר, אוכל, שותה, הכל טוב. הוא מחזיר את הגניבה? לא. הבן אדם הזה שגנבו ממנו נפגע ואין מי שיחזיר את הגניבה. תשאלו כל מיני חבריה שגנבו להם דברים או רימו אותם, והלכו למשטרה הגישו תלונה, אמרו "אין ענין לציבור" או "לא מוצאים את הגנב" או מצאו אותו – אבל אי אפשר להוציא ממנו.

אז הנה דוגמא קטנה איך הדין הזה של עבד עברי, כביכול, הרבה יותר הגיוני ממה שהמציאו בני האדם. אבל בני האדם ביטלו את העבדות – אז אין עבד עברי כמובן ואין עבד כנעני ואין שום דבר. הגנב יושב בכלא ואומרים שהוא 'שילם את החוב לחברה ומוציאים אותו. זה סתם כדרך אגב.

מה שאותי הטריד בתור בעל תשובה, תינוק שנשבה לשעבר, וכל בעלי התשובה האמיתיים הם קנאים, קנאים לברית, קנאים לקדושה, כיוון שאנחנו באנו מההפך הגמור אז כשזכינו להתקרב אנחנו קנאים מה לעשות? אנחנו קנאים נחמדים, לא אנשים רעים. אבל קנאים לה' יתברך ולתורתו.

והנה באה התורה אומרת ככה: אם העבד העברי הזה יש לו אשה, אז בעל הבית שלו היהודי הזה שקנה אותו מבית הדין נותן לו "שפחה כנענית" שזו גויה, על מנת שהוא יביא ממנה ילדים. והילדים האלו גויים. אז בעצם היהודי הזה פתאום שאסור לו להתחתן עם גויה הוא מביא עם הגויה הזאת ילדים, וזה על פי תורה. אז התורה אסרה – פה התורה התירה. אז מי שהולך על פי הפשט, לא אכפת לו, ה' אמר ככה אז ככה.

נכון שחכמים עשו על זה ביקורת, על אותו עבד גנב, שעכשיו הוא גם כן הולך ומביא וולדות מהגויה. לא רואים את זה בעין יפה, אבל זו התורה. נכון שאין לו בזה בחירה כל כך כי בעל הבית – זכותו. וחכמי הפשט אמרו, למה הביאו את ההיתר הזה – כדי שלבעל הבית יצא משהו מהעבד העברי הזה. מה, הוא צריך לקחת אותו, לעשות ממנו אדון, לקחת את אשתו, לפרנס את הילדים שלו, ולא יצא לו מזה כלום?

אז אף אחד לא ירצה לקנות, כביכול, עבד עברי. אז ככה, יצאו לו כמה עבדים. עבדים כנענים כי הם בנים של האמא, והאמא שפחה כנענית. ואז אחרי שש שנים, כשהיהודי הזה ישתחרר מהעבדות – הילדים שלו, והאשה הזו שנתנו לו – ישארו אצל האדון היהודי, אז יש לו רכוש.

אלו מושגים רחוקים מהשכל המודרני – מה זה רכוש? בן אדם הוא רכוש? וגם אמרתי, מי שקנאי לברית – הדבר הזה בפשט לא מסתדר לו. אז הוא כופה את עצמו, ואומר: "זה ה' אמר, אז מה, מה שה' אמר קדוש". זהו, מקבלים.

האם יש איזה הסבר על פי הפנימיות? יש הסבר על פי הפנימיות. שני הסברים שאני פגשתי: אחד אצל רבינו האריז"ל, אחד אצל רבינו הקדוש מקאמרנא. ואני לא בא להסביר את זה בלשונם, זכותם תגן עלינו, אלא קצת בלשוני היותר מובנת אולי, למי שלא עוסק ברזי תורה.

אז מסתבר ככה: קודם כל נלמד לקח, "מצווה גוררת מצווה", "עבירה גוררת עבירה". היהודי הזה שהלך וגנב – זו הטעות הראשונה שהוא עשה. טעות שניה – שאין לו כסף להחזיר את הגניבה, מה עשה עם הכסף? שרף את הכסף? איפה הכסף? אז גם גנב וגם לא החזיר, הוא כבר מידרדר. עכשיו מוכרים אותו לעבד עברי – גם מדרדר.

עכשיו לא רק שמכרו אותו לעבד, אלא מביאים לו שפחה כנענית, היפך מה שכל יהודי כשר צריך להתרחק מזה, כמו יותר מאש. וזה על פי תורה. אחר כך, בסוף הזמן, שואלים אותו, כשהוא צריך להשתחרר, מביאים אותו לבית דין ובאים לשחרר אותו, הוא אומר: "לא", הוא רוצה להישאר עבד, הוא אוהב את אדונו, הוא אוהב את אשתו ואת ילדיו, הכוונה לשפחה הכנענית ולילדים הגויים שלו. הוא רוצה להישאר אצל האדון שלו, טוב לו, מבסוט – עוד הידרדרות.

עכשיו אומרים לו "תגיד זה פעמיים", לא מספיק שהוא אומר את זה פעם, אולי פעם ראשונה הוא לא מבין, אולי הוא לא התעורר מהשינה, אולי הוא לא מרגיש טוב. תגיד את זה עוד פעם בבית דין. אז הוא אומר את זה עוד פעם, ואז הופכים אותו, אם הוא באמת רוצה להישאר אצל האדון, הופכים אותו ל'עבד נרצע' – שמים את האוזן שלו, ועם מרצע עושים לו חור בתנוך הימני, חזק, עד שזה נוגע במשענת, ואז הוא עבד "לעולם". עבד "לעולם"? הכוונה עד היובל. אם היובל זה עוד ארבע שנים, אז עוד ארבע שנים. אם היובל זה עוד חמישים שנה, עוד חמישים שנה.

אז אמרו חכמים, דרשו את זה, הנה הוא הידרדר עוד יותר – במקום לאהוב את החופש שלו, שיהיה יהודי חופשי, כשר, שתהיה לו אשה יהודיה ויוכל לעבוד את ה' כמו יהודי רגיל – הוא מעדיף להיות עבד לעבדים. יהודי הוא לא עבד לעבדים, יהודי הוא עבד של ה'. ה' יתברך הוציאנו מארץ מצרים

כדי שנהיה עבדים שלו. היינו עבדים של פרעה להבדיל אין סוף הבדלות, עכשיו אנחנו עבדים של אבא שבשמים. אם נזכה נהיה כבנים. אם כן עכשיו, היהודי הזה בחר, בפשט, להישאר עם האדון הזה שלו. סבבה לו, טוב לו.

וגם מזכירים את המילה 'אדון' בנוסח שהוא אומר, אומרים חכמים: "האדון הזה גם אשם" – הבעל הבית היה נחמד מדי איתו ואז הוא השאיר אותו. אולי הוא היה צריך 'לקרר' את היחסים כדי שהוא ירצה לצאת משם.

החיים אף פעם לא היו קלים, להתפרנס זה תמיד לא קל. אז יכול להיות שהעבד הזה – סבבה לו אצל אדונו, הוא לא רוצה לעשות שינויים, התרגל לאשתו הכנענית ולילדים שלו – הוא כבר מטושטש, הוא כבר לא מבדיל את עצמו. כן, כמו שאומרים בהבדלה "המבדיל בין קודש לחול, בין אור לחושך, בין ישראל לעמים". הנקודה של ההבדלה טושטשה אצלו – אז זה עוד הידרדרות. הוא מעדיף להישאר במצב הזה, במקום לצאת.

האזון ששמעה בהר סיני, כן, שאתם "עבדים שלי" אמר ה', עכשיו הלכה ומכרה את עצמה להיות עבד לעבד. כי היהודי הזה שהוא קנה אותו הוא עבד גם, הוא עבד של אבא שבשמים.

אז רואים פה את ההידרדרות שלו.

ובכל זאת יש לנו כלל, "הבא להיטהר מסייעין אותו", "הבא להיטמא פותחים לו". אז פה ראינו שהבן אדם הזה שהלך וגנב, תראו איפה הוא הגיע?

אגב, זה טוב לנו בשביל היראת שמים שלנו – לפחד מהחטא. מי יודע איזה חטא אדם עושה ואיפה הוא מגיע בסוף? בהתחלה הוא רק גנב, אולי הוא גנב לא מיליון דולר, אולי גנב משהו במכולת. אה, גנבת? אין לך? מוכרים אותך לעבד. אה, מוכרים אותך לעבד? תראה, יש לך עכשיו אשה כנענית, ילדים כנענים. אתה כבר יכול לצאת? לא, הוא לא רוצה לצאת, הוא כבר לא רוצה לצאת. זאת אומרת כבר חל שינוי בפנימיות שלו. ואז הוא נהיה עבד עד היובל, "עבד לעולם".

אז כל אחד מאיתנו צריך להיזהר מזה, ש"מצווה גוררת מצווה", ו"עבירה גוררת עבירה". אתה עושה עבירה – זה גורר שתעשה עוד עבירה ועוד עבירה. עד איפה תגיע? אז זה באופן כללי אנחנו לומדים.

ובענין הפנימיות, אז יש לנו פה בעיה, מי שלומד שער הגילגולים של המהרח"ו, הוא רואה כמה הקפדה יש משמים על מי שפוגם, וכמה תיקונים הוא צריך לעשות, ולפעמים הוא צריך גם להתגלגל אם לא עשה את כל התיקונים. וכל טיפה וטיפה זה ספור אצל ה' יתברך. ופה הטיפות האלה הלכו לאשה הנוכרית. אז מה התיקון של זה? זה בהיתר, אבל בכל זאת.

אז אני הקטן כפי מה שאני מבין, מה שלמדנו, מה שהבנו. זו "נפילה לצורך עליה". כי יש לנו כלל: שה' יתברך חושב מחשבות "לבלתי ידח ממנו נדח". זאת אומרת, כל ניצוץ, ניצוץ של קדושה – לא ילך לאיבוד. בסוף התיקון, בגאולה השלמה – כל ניצוצות הקדושה יעלו חזרה למקור שלהם, ואחר כך נתאחד כולנו לנשמת אדם הראשון, כי כולנו ניצוצות של אדם הראשון. ונעלה לדרגה של אדם הראשון של לפני החטא, יותר גבוה מלפני החטא, נעלה. זאת אומרת, שכל הבריאה הזו, עם כל מה שעבר עלינו ועוד יעבור עלינו, ה' ירחם, כל זה – זה ירידה לצורך עליה. לצורך עליה. נהיה יותר מתוקנים מהאדם הראשון.

ולכן "במקום שבעלי תשובה עומדים, אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד" – בגלל שהבעלי תשובה ירדו לעומק, כשהם נפלו. או כשהם נולדו בתור גויים, והם היו צריכים להתגייר, או בתור תינוקות שנישבו היו צריכים לחזור בתשובה. הם ירדו לעומק הקליפה, היו עשוקים בקליפה, והיו צריכים לצאת משמה ולהתגבר במיליארד מלחמות, להגיע להידבק באבא שבשמים ובתורתו. וזה, מי שעבר

את זה, יודע כמה המלחמה הזו היא לא פשוטה, במחשבה דיבור ומעשה, "גיבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו".

אז גם כאן אותו עבד עברי שהידרדר ב'מידרון החלקלק', כמו שאומרים היום, ובכלל לא היה מודע כנראה לאיזה מצב הוא יגיע – שהוא כבר יעדיף להישאר ב'מצרים', 'ליד סיר הבשר' – להישאר עבד, ולא לצאת משמה ולהיות בן חורין, לעבוד את ה' כ"בן". אז הוא לא חלם כנראה, הוא לא הבין.

הוא לא הבין גם שהמוחין משתנים. זה אני גם רוצה להסביר, כן, כמו שאמרו חכמים: "כיוון שעבר אדם עבירה ושנה בה – נעשית לו כהיתר". הוא כבר לא מרגיש. אנשים שפעם ראשונה מחללים שבת, והם היו שומרי שבת, הם מזדעזעים, מפחדים. אחרי כמה פעמים, הם כבר לא מרגישים. הם מתגעגעים לקידוש, לשירי שבת, כן. למשפחה. ככה שמעתי. אבל הם כבר לא מרגישים את הפחד, זה נהיה להם "כהיתר". זאת אומרת, שהלב, המח – מתקנה, והבן אדם כבר הפך להיות בן אדם אחר. האור האלוקי הסתלק – אין קדושה. אז זה מה שנקרא ש"רשעים בחייהם נקראים מתים". למה מתים? אנחנו רואים שהם חיים – בגלל שהסתלק מהם האור הקדוש, הסתלק מהם, אז הם בחושך. אז זה כמו מת בתוך הקבר – זה בחושך נכון?

אם כן, העבד הזה שנמכר, ואחר כך הוא גם כן מביא תולדות, ילדים מהנכריה, הוא וזרעו צריכים להיפדות. הם ייפדו. בסוף הסיבוב יהיה תיקון להם. הגרים, אומרים חכמי האמת זה 'קליפת נגה'. באים מקליפת נגה. הרבי מקאמרנא הביא לדוגמא את רבי עקיבא, שהיה בן גרים, היה נשמה כזו עצומה והיה צריך לעבור את מה שעבר בגלל כל מיני תיקונים. אז ככה נולדו גדולי עולם, שהיו גויים והפכו להיות גרי צדק, כן, ידועים. זכותם תגן עלינו. והיו מגדולי הדורות, גדולי ישראל.

אז זה אותו תהליך פחות או יותר, ככה בקלות כדי לשכך את האוזן.

אותו יהודי שירד מדרגתו והפך להיות עבד עברי, והביאו לו את האשה הכנענית, הוא יהיה לו תיקון, ולזרעו יהיה תיקון, וגם לכנענית הזו, יכול להיות שגם היא תתגייר בסופו של דבר וגם הבנים יתגיירו. האם זה הכרח? אני לא יודע אם זה הכרח, או שזה גם על ידי בחירה. אבל כנראה שמשמים יסייעו לכל ניצוץ כזה שנעשק, שיזכה בעזרת ה', כי ה' יתברך לא יוותר על שום ניצוץ.

אז יש פה שילוב בין מה שהרמח"ל הקדוש אומר, בין 'הנהגת שכר ועונש', לבין 'הנהגת תיקון העולם', כן, 'הנהגת אריך'. יש שילוב: שמצד אחד קורה מה שקורה, והניצוצות האלה נעשקים. מצד שני, יעזרו משמים שיבואו לידי רצון לחזור בתשובה ולהתגייר. ואז מעלים בחזרה ניצוצות שהיו שמה ב'קליפת נגה', מה שאי אפשר היה קודם.

ראינו בכמה סיפורי חסידים, בטח גם אתם ראיתם, שמישהו שהיה בן אדם דתי ואחר כך הוא נפל, והתחתן עם גויה והביא ילדים, והידרדר והידרדר ונטמא בין הגויים. יום אחד נזכר בסבא שלו, דוגמא כן? וחזר בתשובה. וחזר בכזו תשובה חזקה, ונהיה צדיק כזה, יש כאלה שמתו בתשובה, שלא יכלו להישאר בעולם מתוך בכי, ויש כאלה שהילדים האלה שהם הולידו מהגויה – גם הם מתו הילדים, וגם הגויה מתה. שמעתם סיפורים כאלה? מי שמע? יפה.

אז זה הענין הזה, שאומר רבי נחמן שהסטרא אחרא בולעת ניצוצות של קדושה, בולעת-בולעת עד שנתקע לה בגרון, ואז היא מקיאה אותם, והיא מקיאה גם את החיות שלה והיא מתה. אז יכול להיות שזה התהליך. או שהם יהיו גרים, או שהם יהיו מתבטלים. והיהודי הזה, נניח שהוא מת בתור עבד, או מת בלי תשובה, אז הוא יולד אחר כך בגילגול חדש ויצטרך לעשות תשובה, ויצטרך להתגייר, או לעשות את התיקון שבבית דין של מעלה יקבעו בשבילו. זה לא יגמר ב'סיבוב הזה' כמו שזה נראה בפשט, תמיד יש את ההשלמה.

אי אפשר להבין את התורה את טעמי המצוות ולהתחזק באמונה – בלי להבין קצת בגילגולי נשמות, בענין הזה שיהודי מתגלגל עד שהוא יגיע לתיקון השלם שלו.

אמרו גם כן, שְׁלֵמָה אפשרו לו את האשה הנכריה? רק בתנאי שיש לו אשה יהודיה. שבזה שיש לו אשה יהודיה הוא קשור לקדושה, ולכן הוא יצא מה'סיבוב הזה', מה'בוץ הזה', הוא יצא. אבל מי שבא בתור עבד עברי, ונמכר בתור עבד עברי, ואין לו אשה – לא נותנים לו שפחה כנענית. אז תראו, כן, שאדם הראשון התלונן על "האשה שנתת עמדי" – הנה פה האשה מצילה אותו מהדבר, בעיני, המזעזע הזה.

אם כן, אני מקווה שקצת הארנו את ההבנה על הענין הזה, הנקודה הזו של "העבד העברי". וכל מה שקורה לו.

וגם כן לומדים מזה להתחזק לא להידרדר בכל מיני דרדורים, שאי אפשר לדעת מה יקרה לבן אדם, ומה יעבור, ואיזה תיקונים, ואיזה סבל, ואיזה גיהנום, מי יודע, יצטרך לעבור כדי שהניצוץ שלו יתקן מחדש.

עד כאן להיום.

להתחזק בעבודתו יתברך!

לחיים, לחיים, לחיים!

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל.

בירורי קורונה - קריאה נרגשת לכו להתחסן!

ערב טוב! מה שלומכם?

בשבח והודיה לה' יתברך זכינו היום להתחסן נגד הקורונה סוף סוף!
ברוך ה' אלוקי ישראל שזכינו לחיסונים הכי טובים בעולם שהביאו לפה, וברוך ה' יש חיסונים בשביל כל האוכלוסייה.

וצריך להודות גם לשליחים ולשליחות שטרחו וטורחים להביא את החיסונים ולחסן את האוכלוסייה.
וזאת מצווה גדולה-גדולה-גדולה: "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם" להציל נפשות.
תצילו את עצמכם, את היקירים שלכם, תצילו את כל המדינה, תצילו את העולם! לכו להתחסן!
ה' יעזור שעל ידי ההתעוררות הזאת וההשתדלות הזאת לבריאות שלימה, כולנו! וגם יתרפאו החולים והחולות.

ובא לציון גואל במהרה ברחמים!

לחיים לחיים לחיים!

לא לפחד ללכת להתחסן!

בהצלחה!